UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Styresak: 107/17

Sak nr.: 16/4966

Møte: 29.11.2017

Økonomirapport oktober 2017

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 114/16: Budsjett 2017 - forslag til fordeling
b) Økonomirapport pr. oktober 2017 (vedlegg)
c) Årsverk – status pr. oktober 2017 (vedlegg)

Hva saken gjelder

Denne saken gjør rede for:

- Økonomistatus pr. oktober 2017
- Årsprognose for grunnbevilgning og eksternt finansiert virksomhet
- Status årsverk pr. oktober 2017

Økonomistatus og årsprognoser pr. oktober 2017

Resultatet pr. oktober viser relativt sett små avvik for de fleste kostnadskategorier, og dette er i all hovedsak periodiseringsavvik. Vi ser at det vil bli større positive avvik på lønnskostnadene og investeringer slik at årsprognosen øker til en forventet overføring på 28 millioner kroner til 2018.

Den eksterne aktiviteten pr. oktober er 6,1 millioner kroner lavere enn budsjettert. Det forventes at aktiviteten er relativt sett høy resten av året. Prognosen for ekstern aktivitet økes fra 231 til 233 millioner kroner fra sist rapportering som er 2 millioner kroner lavere enn årsbudsjettet.

Status årsverk pr. oktober 2017

Det er 865 årsverk ved fakultetet pr. oktober og om lag 20 % er ansatt i eksternt finansierte prosjekter. Totalt sett er dette på samme nivå som ved forrige rapportering til styret pr. mars 2017, men det har vært en økning på omtrent 5 årsverk i eksternt finansierte prosjekter, og tilsvarende nedgang i grunnbevilgningen.

Forslag til intern budsjettfordeling for instituttene legges fram for fakultetsstyret den 13. desember.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport pr. oktober 2017 til orientering.

Per Bakke
Dekan

Ørjan Hauge
Fakultetsdirektør

Vedlegg:

- Økonomirapport pr. oktober 2017
- Årsverk – status pr. oktober 2017

20.11.2017 Siv Johnsen Eggereide, Bjørn Bjørnsen, Beathe Bjørneberg

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Økonomirapport oktober 2017

Grunnbevilgningen (GB)

Ved utgangen av oktober har fakultetet et resultat på 32,8 millioner kroner. Det er 5,4 millioner kroner bedre enn budsjett og 19 millioner høyere enn på samme tid i fjor.

Tabell 1: Regnskap pr. oktober 2017 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	***694 154***	***566 715***	***571 140***	***4 426***	***0,8 %***	***539 599***	***6 %***
Utstyr og varekjøp	25 191	15 274	18 402	-3 128	-20,5 %	16 326	-13 %
Lønn	515 227	415 795	406 026	9 769	2,3 %	387 951	-5 %
Andre driftskostn	96 379	63 245	65 527	-2 282	-3,6 %	61 754	-6 %
Internhandel	57 334	45 097	48 433	-3 336	-7,4 %	59 788	19 %
Sum kostn	***694 130***	***539 411***	***538 388***	***1 023***	***0,2 %***	***525 819***	***-2 %***
Driftsresultat	***24***	***27 304***	***32 752***	***5 448***		***13 780***	***138 %***
Overføringer fra året før	14 976	14 976	14 975	-1		20 937	
Resultat	15 000	42 280	47 727	5 447		34 716	

Inntektene pr. oktober er 571 millioner kroner. Det er 4,4 millioner kroner høyere enn budsjett og 31,5 millioner kroner mer enn på samme tid i fjor. Økte inntekter fra 2016 skyldes ny virksomhet - globale samfunnsutfordringer og økte resultatinntekter. Inntektene året under ett forventes å bli noe høyere enn budsjett.

Utstyr og varekjøp: Pr. oktober er det kjøpt varer og utstyr for 18,4 millioner kroner. Det er 3,1 millioner mer enn budsjett og skyldes at forskutterte innkjøp er regnskapsført i tidligere perioder enn planlagt. Instituttene melder om god framdrift i innkjøpsprosessene. Forsinkelse av et større innkjøp gjør at vi forventer å havne noe lavere enn årsbudsjett.

Lønnskostnadene pr. oktober er 406 millioner kroner. Det er 9,8 millioner kroner mindre enn budsjett og 18 millioner mer enn på samme tid i fjor. Alle institutter og enheter har noe lavere kostnader enn budsjett. Deler av besparelsene i lønnsbudsjettet blir brukt til investeringer og drift i forskningsmiljøene. Lønn til rekrutteringsstillingene er lavere enn budsjett og det er større refusjoner fra NAV enn budsjettert. Lønn for november viser samme trend som tidligere måneder.

Andre driftskostnader er 65,5 millioner kroner ved utgangen av oktober, 2,3 millioner høyere enn budsjett og 3,8 millioner mer enn på samme tid i fjor. Dette er i hovedsak periodiseringsavvik.

Netto **internhandel** (interne inntekter og interne kostnader) er 48,4 millioner kroner pr oktober. Det er netto 3,3 millioner kroner høyere enn budsjettert. I hovedsak skyldes dette forskuttering knyttet til ekstern virksomhet og forventes ikke å påvirke årsresultatet.

Avskrivninger og reinvestering (motpart 81) er interne transaksjoner i regnskapet som viser om vi reinvesterer i takt med avskrivninger. Pr. oktober er eksisterende utstyr avskrevet med 21,9 millioner kroner mens vi har kjøpt inn nytt utstyr og overført utstyr finansiert av eksterne midler for 24,7 millioner kroner. Vi vurderer det som positivt at vi har investert 2,7 millioner kroner mer i utstyr enn avskrivningene fordi det betyr at vi opprettholder og fornyer utstyrsparken vår.

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)

Pr. oktober er BOA-aktiviteten 195,9 millioner kroner. Det er samlet 6 millioner kroner lavere enn budsjett, og 16 millioner kroner høyere enn på samme tid i fjor.

Tabell 2: BOA pr. oktober 2017 (tall i hele 1 000)

BOA (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Oppdragsaktivitet	4 300	3 410	2 253	-1 157	3 923	-1 670
NFR - bidragsaktivitet*	109 700	97 370	85 823	-11 547	77 171	8 652
EU - bidragsaktivitet	13 300	10 603	12 170	1 567	9 779	2 391
Annen bidragsaktivitet	107 700	90 611	95 687	5 075	88 997	6 690
Sum BOA	***235 000***	***201 993***	***195 932***	***-6 061***	***179 869***	***16 064***

Oppdragsaktiviteten er 2,3 millioner kroner pr. oktober. Det er lavere enn forventet og lavere enn på samme tid i fjor og vi forventer ikke å nå årsbudsjett.

Norges forskningsråd (NFR): Pr. oktober er aktiviteten 85,8 millioner kroner. Det er 11,5 millioner kroner lavere enn budsjett, men 8,7 millioner kroner høyere enn i fjor. Det er lavere lønnskostnader hos de fleste instituttene som viser forsinkelser ved oppstart av prosjekter.

EU-prosjekter: Aktiviteten pr. oktober er 12,2 millioner kroner. Det er 1,6 millioner kroner høyere enn budsjett og 2,4 millioner kroner høyere enn på samme tid i fjor.

Annen bidragsaktivitet: Pr. oktober er annen bidragsaktivitet på 95,7 millioner kroner. Det er 5,1 millioner kroner høyere enn budsjett og 6,7 millioner mer enn pr. oktober i fjor. Tabell 3 viser aktiviteten spesifisert på de ulike finansieringskildene.

Tabell 3: Annen bidragsaktivitet pr. oktober 2017 (tall i 1 000 NOK)

Kilde	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik	Årsbudsjett
Statlige	19 126	23 048	3 922	23 586
Organisasjoner	-6 003	666	6 669	-7 164
Gaveforsterkning	7 387	5 718	-1 669	8 543
Gaver	49 966	45 229	-4 737	58 809
Næringsliv/privat	4 837	5 525	689	5 328
Stiftelser	12 791	11 096	-1 695	15 393
Annet	2 508	4 404	1 896	3 205
Totalsum	***90 611***	***95 687***	***5 075***	***107 700***

Gjennomstrømningsmidler: Ved utgangen av oktober er 55,6 millioner kroner i 2017 sendt videre fra fakultetet til samarbeidspartnere utenfor UiB. I hovedsak er dette NFR-midler til samarbeidspartnere i sør, men vi betaler også partnere i Norge (f.eks. Folkehelseinstituttet, CMI og Helse Bergen) og internasjonale organisasjoner (f.eks. Verdens helseorganisasjon, WHO). Hoveddelen (93 %) av gjennomstrømningsmidlene går fra Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS), og overføringene har økt i takt med at NFR-aktivitet for instituttet har gått ned.

Tabell 4: Gjennomstrømningsmidler pr. oktober 2017 (tall i 1 000 NOK)

Finansieringskilde	Budsjett	Regnskap	Avvik	Årsbudsjett
NFR	42 237	50 859	-8 622	56 317
Andre	4 680	4 676	4	6 241
Grand Total	**46 917**	**55 562**	**-8 645**	**62 558**

Overføringer BOA: Innbetalte, ikke brukte BOA-midler pr. oktober er 132,2 millioner kroner.

Tabell 5: Overføringer BOA pr. oktober 2017 (tall i 1 000 NOK)

Finansieringskilde		Overføring
Oppdragsaktivitet		6 543
NFR - bidragsaktivitet		-7 501
EU - bidragsaktivitet		8 858
Annen bidragsaktivitet	*Statlige*	*14 772*
	Organisasjoner	*1 024*
	Gaver	*60 130*
	Gaveforsterkning	*29 964*
	Næringsliv/privat	*4 598*
	Stiftelser	*4 125*
	Annet	*9 643*
Totalt Annen bidragsaktivitet		124 255
Totalsum		**132 155**

Vurdering av årsresultat 2017

Forventet overføring til 2018 er økt fra 15 til 28 millioner kroner. Dette henger sammen med en stor post av øremerkede investeringer og oppgradering av arealer som først vil komme i 1. kvartal 2018. Vi har også høyere refusjoner knyttet til rettighetsfestede permisjoner og utsatt tiltredelse enn forventet som vi ser vil gi en større overføring til 2018.

Fakultetet overførte 15 millioner kroner fra 2016 og 29 millioner kroner var øremerkede midler. Vi forventer også at overføringen i år vil være knyttet til øremerkede midler.

Prognosen for BOA-aktiviteten økes totalt med 2 millioner kroner fra forrige rapportering:

Tabell 6: Prognose for ekstern aktivitet (tall i 1 000 NOK)

	Prognose	Budsjett	Endring	2016
Oppdrag	3 300	4 300	-1 000	4 600
NFR	105 700	109 700	-4 000	111 500
EU	14 300	13 300	1 000	12 500
Andre	109 700	107 700	2 000	118 500
Sum	233 000	235 000	-2 000	247 100

Overføring av eksterne midler til 2018, forventes å bli i størrelsesorden 130 millioner kroner.

Midler overført fra Innovest - fakultet 19

Ved starten av året hadde fakultetet 10,9 millioner kroner igjen av midlene som ble overført fra Innovest. Dette fordeler seg på rundt 60 tildelinger til enkeltforskere og varierer i størrelse. I 2016 ble det brukt ca. 1,7 millioner av disse midlene. Hittil i år er det brukt 0,6 millioner kroner av midlene.

Tabell 7: Midler overført fra Innovest pr. oktober 2017

I/K	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Års-budsjett
Kostn.	5 866	555	5 311	7 704
Overf.	-10 904	-10 905	1	-7 704
Resultat	**-5 038**	**-10 350**	**5 312**	**0**

9. november 2017: Siv Johnsen Eggereide, Bjørn Bjørnsen, Beathe Bjørneberg

Årsverk – status oktober 2017

Ved utgangen av oktober er 865 årsverk ansatt ved fakultetet, 20 % er ansatt i eksternt finansierte prosjekter (BOA) og 80 % er ansatt i grunnbevilgningen (GB). Nær 2/3 av våre disponible ressurser brukes til ansatte.

Dette notatet inneholder:

- Status for bemanning pr. oktober i år
- Utvikling fra ny fakultetsorganisering 1. januar 2013 til i dag
- Prognose for avganger i årene fremover:
    - fordelt i kategoriene faste vitenskapelige og faste teknisk/administrative
    - fordeling mellom instituttene
- Omtale av noen utfordringer fremover

Økonomi og bemanning

Utviklingen i bemanning har stor innvirkning på handlingsrommet i økonomien. 3/4 av grunnbevilgningen går til lønn mens 40 % av eksternt finansierte midler brukes til lønn.

Figur 1 viser fordeling av midler i grunnbevilgningen og eksternt finansierte prosjekter i 2016.

Figur 1: Disponering av midler i hhv. grunnbevilgning og eksternt finansierte prosjekter i 2016

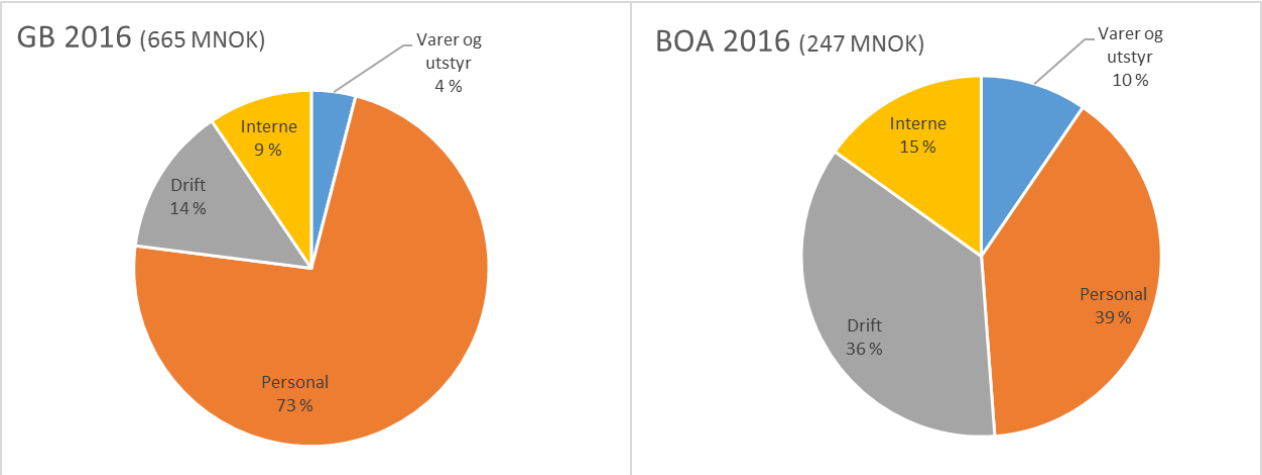

Tabell 1: Lønnsandel i grunnbevilgningen og eksternt finansierte prosjekter siste tre år

Lønnsandel	2015	2016	2017
Grunnbevilgning	77 %	73 %	75 %
BOA	48 %	39 %	50 %

Tabell 1 viser den samme fordelingen i 2015 samt status pr. oktober 2017. Den største endringen er at lønnsandelen i eksternt finansierte prosjekter øker sammenlignet med i fjor, og vi er nå oppe igjen på 2015-nivå. Over tid vil lønnsandelen her variere mer enn i grunnbevilgningen siden sammensetningen av prosjektene vi får tilslag har store variasjoner, der noen eksempelvis kan ha store investeringsbudsjett enkelte år.

Stillingstyper og finansiering

Samlet bemanning pr. oktober i år er økt med 5 årsverk sammenlignet med samme tid i fjor. Økningen skyldes i hovedsak stillinger knyttet til globale samfunnsutfordringer som ble overført til

fakultetet fra 1. januar i år. Fra forrige rapport til styret pr. mars 2017 er samlet nivå på årsverk uendret, men det er en økning på 5 årsverk i eksternt finansierte prosjekter og tilsvarende nedgang i grunnbevilgningen.

Figur 2 viser forholdet mellom grunnbevilgning og eksternt finansierte prosjekter, samt den interne fordelingen av stillingsgrupper.

Figur 2: Årsverk pr. oktober 2017 (865 årsverk)

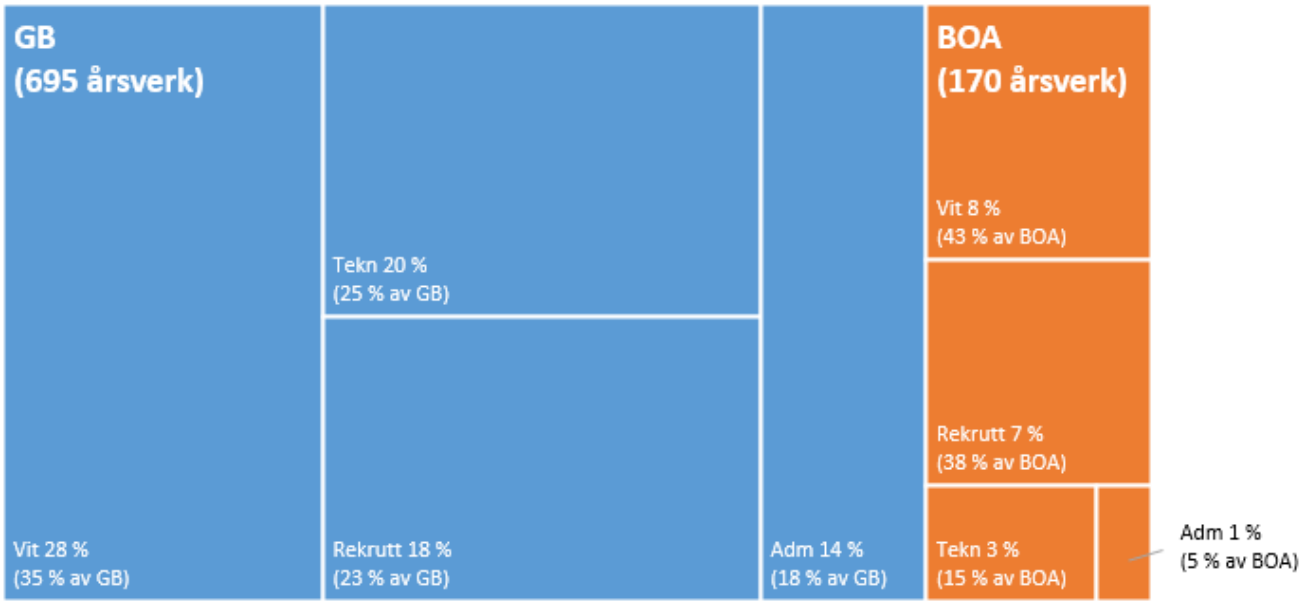

Utvikling i bemanning – grunnbevilgningen

Bemanningen i grunnbevilgningen er nå på om lag nivå med 2013. Tar vi hensyn til overføring av årsverk fra globale samfunnsutfordringer fra januar 2017 har vi hatt en liten nedgang i bemanningen sammenlignet med oppstarten etter omorganiseringen i 2013. Figur 3 viser samlet utvikling i grunnbevilgningen fra 2013 til i dag, og figur 4 viser den samme utviklingen fordelt på stillingskategorier. Merk at y-aksene er avkortet for å lettere kunne se utviklingstrekk.

Figur 3: Utvikling grunnbevilgning 2013 – 2017 (totalt) – Stiplet linje viser trend

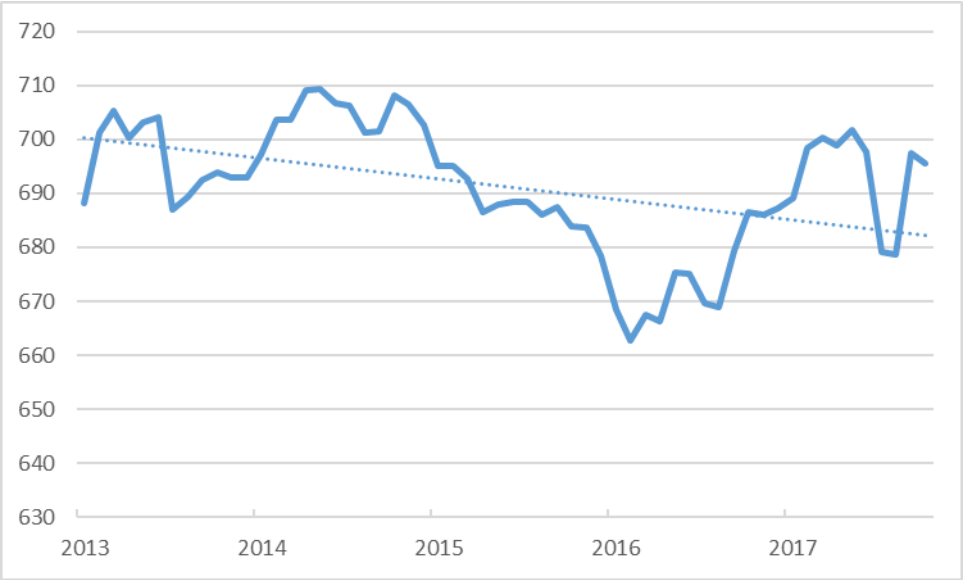

Figur 4: Utvikling bemanning i grunnbevilgning 2013 – 2017 (fordelt på stillingskategorier)

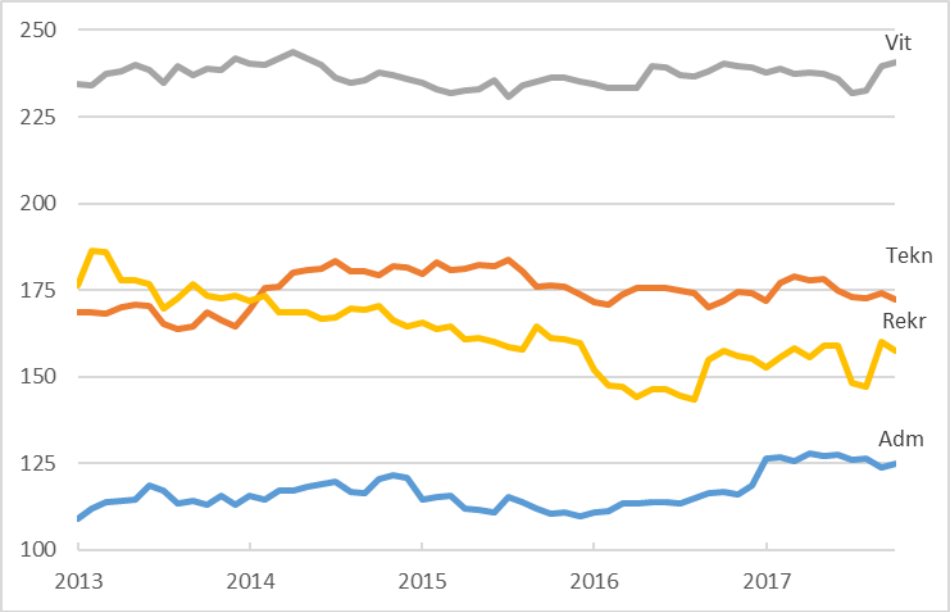

Rekrutteringsstillinger i grunnbevilgningen utgjør 157,5 årsverk, hvorav 130 stipendiatsårsverk. I år er fakultetet tildelt 144,3 rekrutteringsårsverk fra UiB sentralt.

Fakultetet kan ha så mange rekrutteringsstillinger som vi tar oss råd til, men må minimum ha 80 % stipendiatstillinger av UiB-tildelingen, altså 115,5 stipendiatsårsverk i 2017. Har vi færre stipendiatstillinger enn dette blir inntektene våre redusert tilsvarende.

Pr. oktober i år utgjør postdoktorene 17,5 %, en reduksjon fra 19 % i mars. Figur 5 viser utvikling av rekrutteringsstillinger i grunnbevilgning fra 2013 til i dag.

Figur 5: Utvikling rekrutteringsstillinger grunnbevilgning 2013 - 2017

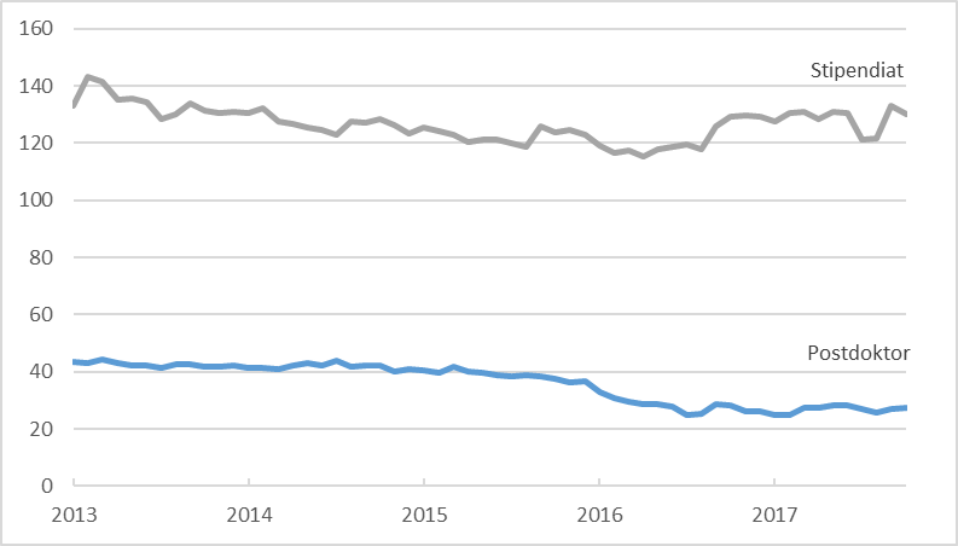

Utvikling i bemanning – Eksternt finansierte prosjekter

De eksternfinansierte stillingene økte kraftig fra 2013 til 2015 for deretter å stabilisere seg på et høyere nivå men er siste året noe redusert til dagens nivå på 170 årsverk, som figur 6 viser.

Figur 6: Utvikling bemanning i eksternt finansierte prosjekter 2013 –2017 (totalt) – Stiplet linje viser trend

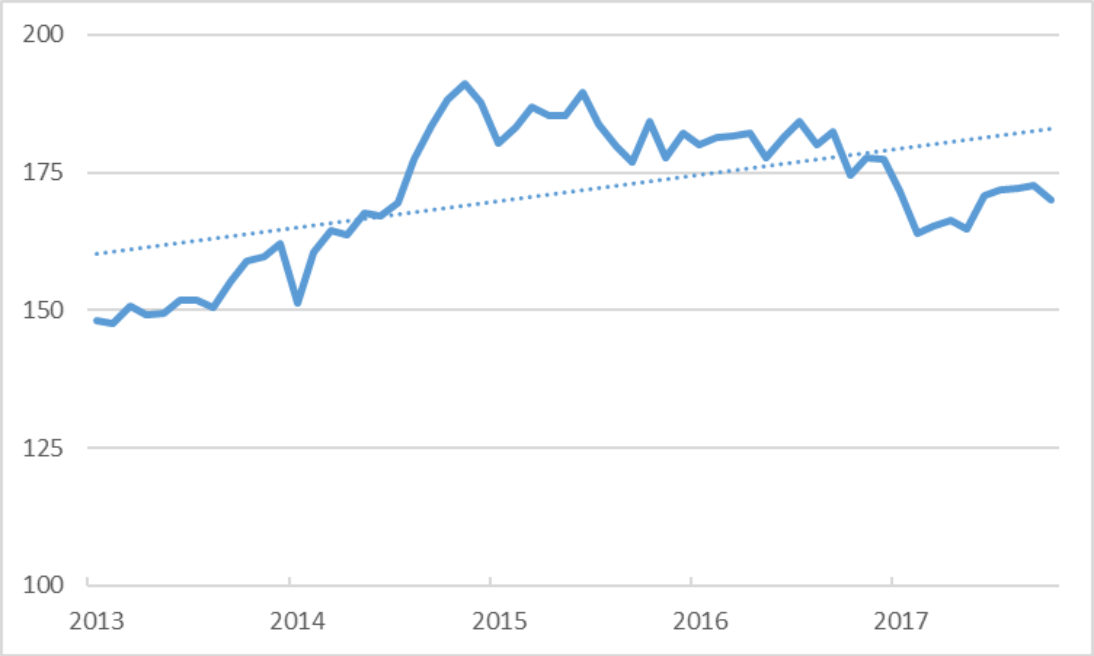

Økningen i eksternfinansierte stillinger gjelder særlig:

- rekrutteringsstillinger og
- forskerstillinger (vitenskapelig)

som vist i figur 7.

Administrative og tekniske stillinger har hatt en mer stabil bemanning i perioden.

Figur 7: Utvikling eksternt finansierte prosjekter 2013 –2017 (fordelt på stillingskategorier)

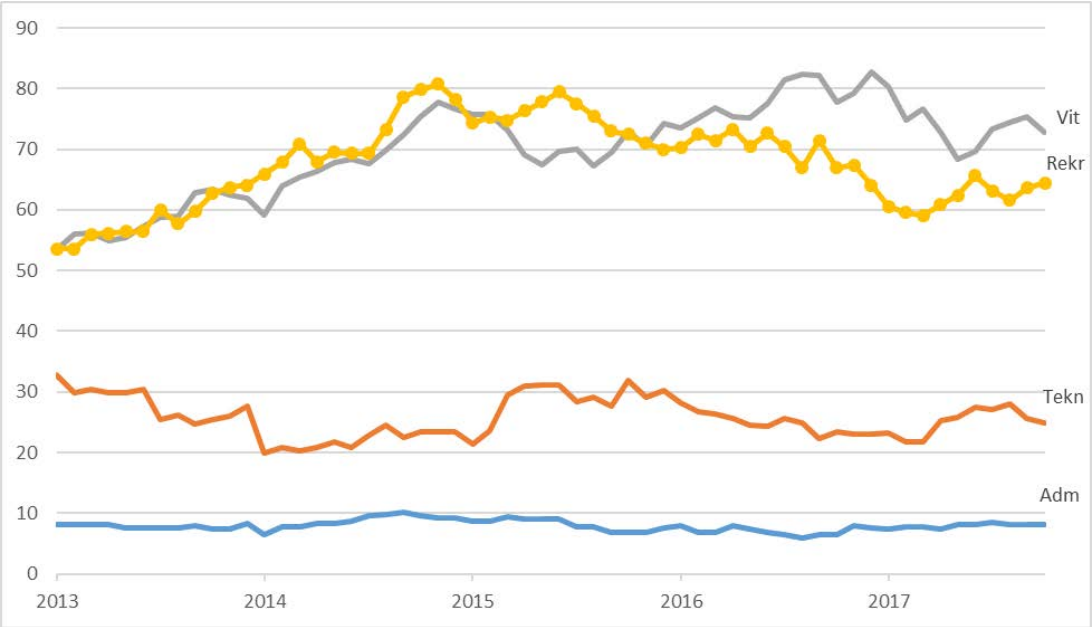

Figur 8 viser forholdet mellom stipendiater og postdoktorer siden 2013. Nedgangen som har vært de siste par år gjelder i hovedsak postdoktorer. Antallet stipendiater er mer stabilt i eksternt finansierte prosjekter.

Figur 8: Utvikling eksternt finansierte rekrutteringsstillinger 2013 –2017

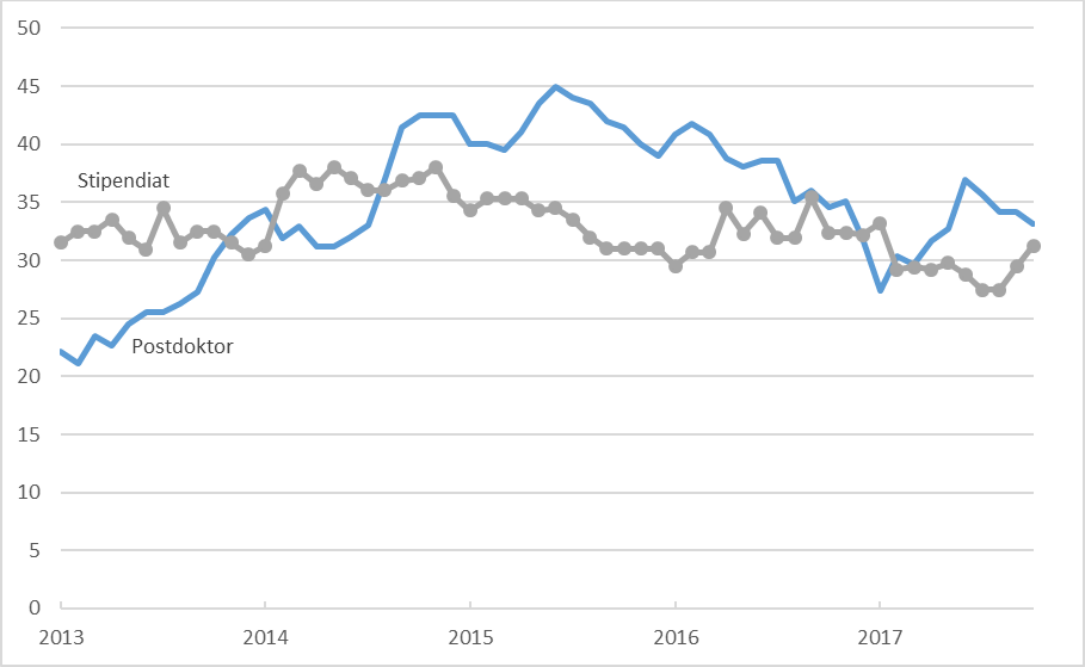

Utfordringer fremover

For å sikre stabilitet og forutsigbarhet i den faste bemanningen, er det nødvendig å ha langsiktige rekrutteringsplaner og dette er et kontinuerlig arbeid. Fakultetsledelsen vil også lage en overordnet handlingsplan for rekruttering.

Våre økonomiske rammer i grunnbevilgningen er relativt stabile. I 2017 har vi en vekst på grunn av gode resultater tidligere år, men over tid forventer vi lavere vekst i budsjettene enn pris- og lønnsveksten. For å kunne opprettholde et handlingsrom og prioritere videreføring av vitenskapelige stillinger må vi følge nøye med på utviklingen i bemanningen.

Ny lov om statens ansatte, universitetsstyresak i juni og fakultetsstyresak i vår slår fast at som hovedregel skal eksternt finansierte forskere, administrative og tekniske stillinger ansettes fast. I forkant av opphør av midler må vi gå til oppsigelse eller tilsetting på nye prosjektmidler. Pr. oktober 2017 er det 21,6 årsverk i kategorien faste ansatte på eksterne prosjektmidler ved fakultetet og antallet vil øke fremover.

Når det gjelder administrasjon og administrative stillinger er det en målsetning at antall ansatte kan reduseres noe over tid ved hjelp av blant annet digitalisering og forenkling av arbeidsprosesser. Vårt fakultet skal i gang med gjennomgang av utvalgte områder for å øke digitaliseringen og bidra til reduksjon av administrative oppgaver og administrasjon.

Figur 9 viser en prognose for avganger fra 2017 til 2026 for hele fakultetet i grunnbevilgningen. Det er tatt utgangspunkt i ansatte pr. juni 2017 og lagt inn gjennomsnitts pensjonsalder på 68 år for vitenskapelige og 65 år for teknisk/administrative i faste stillinger. Med disse forutsetningene lagt til grunn vil det være en jevn nedgang frem mot 2026 for begge grupper.

Figur 9: Prognose stillinger 2017 - 2026 for tekn/adm og vitenskapelige stillinger samlet for hele fakultetet (grunnbevilgning)

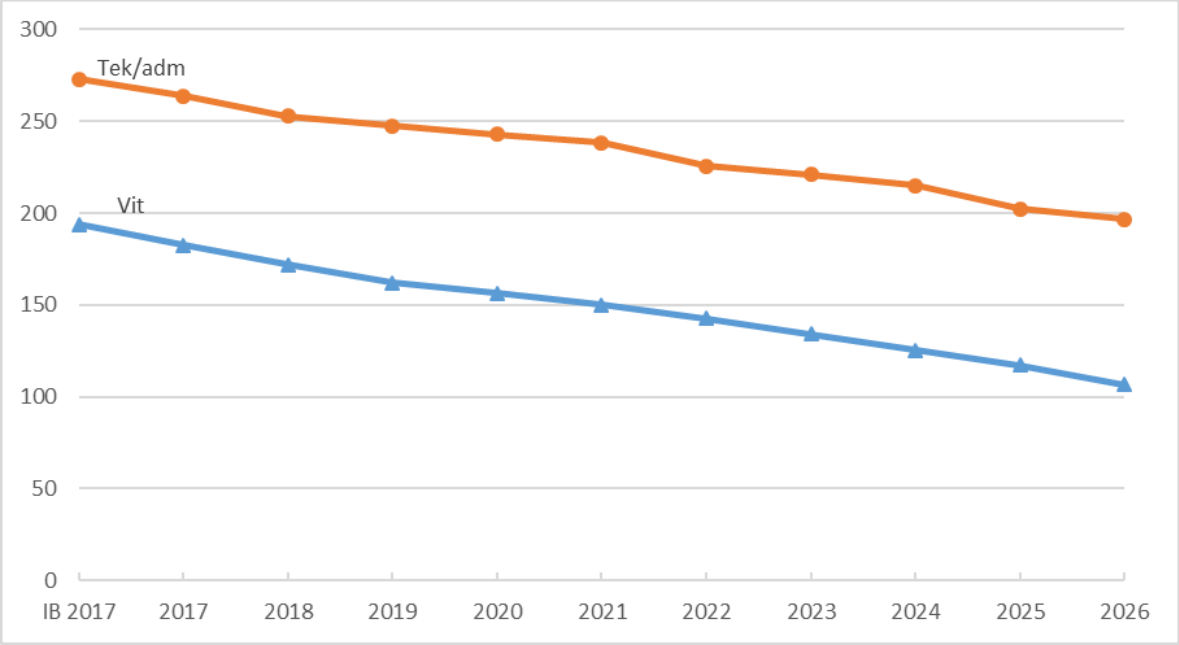

Studerer vi dette litt nærmere pr. institutt så ser vi av figur 10 at den største nedgangen de første årene i vitenskapelige stillinger er hos K2 og IGS. IKO er det instituttet som over perioden har færrest vitenskapelige avganger, altså slakest kurve.

Figur 10: Prognose stillinger 2017-2016 for vitenskapelige stillinger pr. institutt (grunnbevilgning)

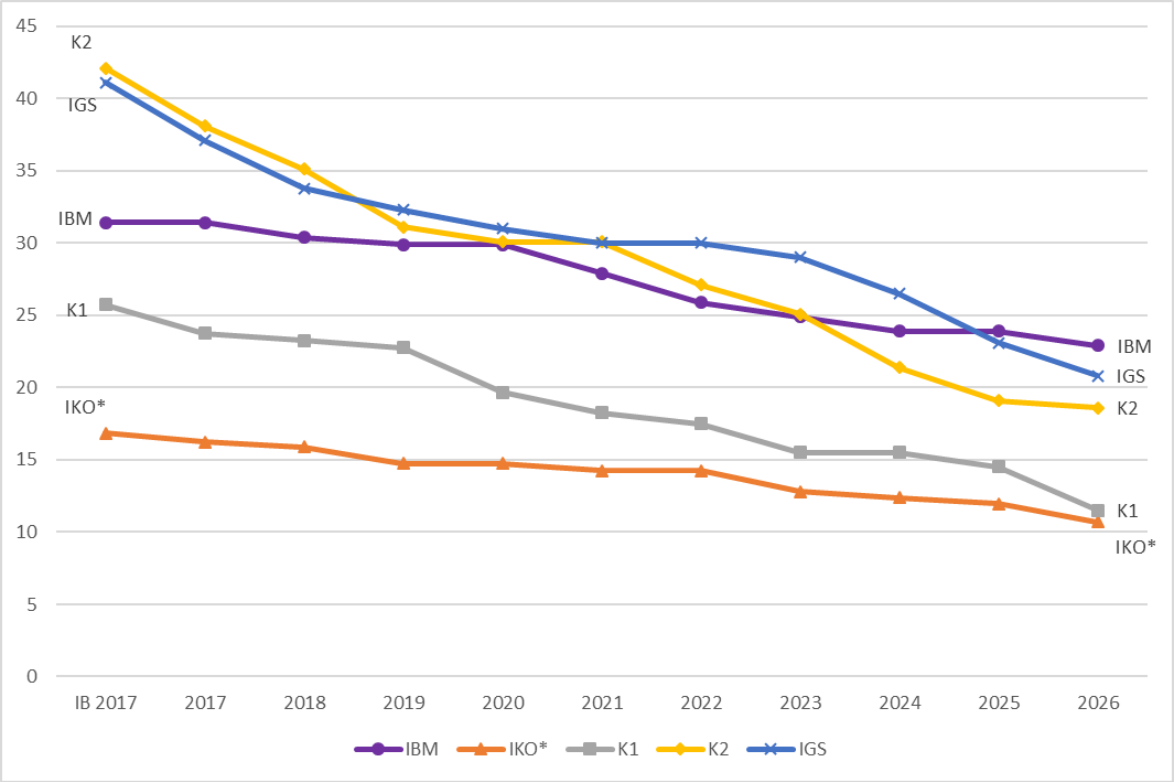

IKO: Klinikken holdt utenfor*

I figur 11 er avgang for teknisk/administrative fremstilt for perioden 2017-2026. Her er avgangene ikke fullt så store, og det er ved K2 og IBM det blir flest avganger den nærmeste tiden.

Figur 11: Prognose stillinger 2017-2026 for teknisk/administrative pr. institutt (grunnbevilgning)

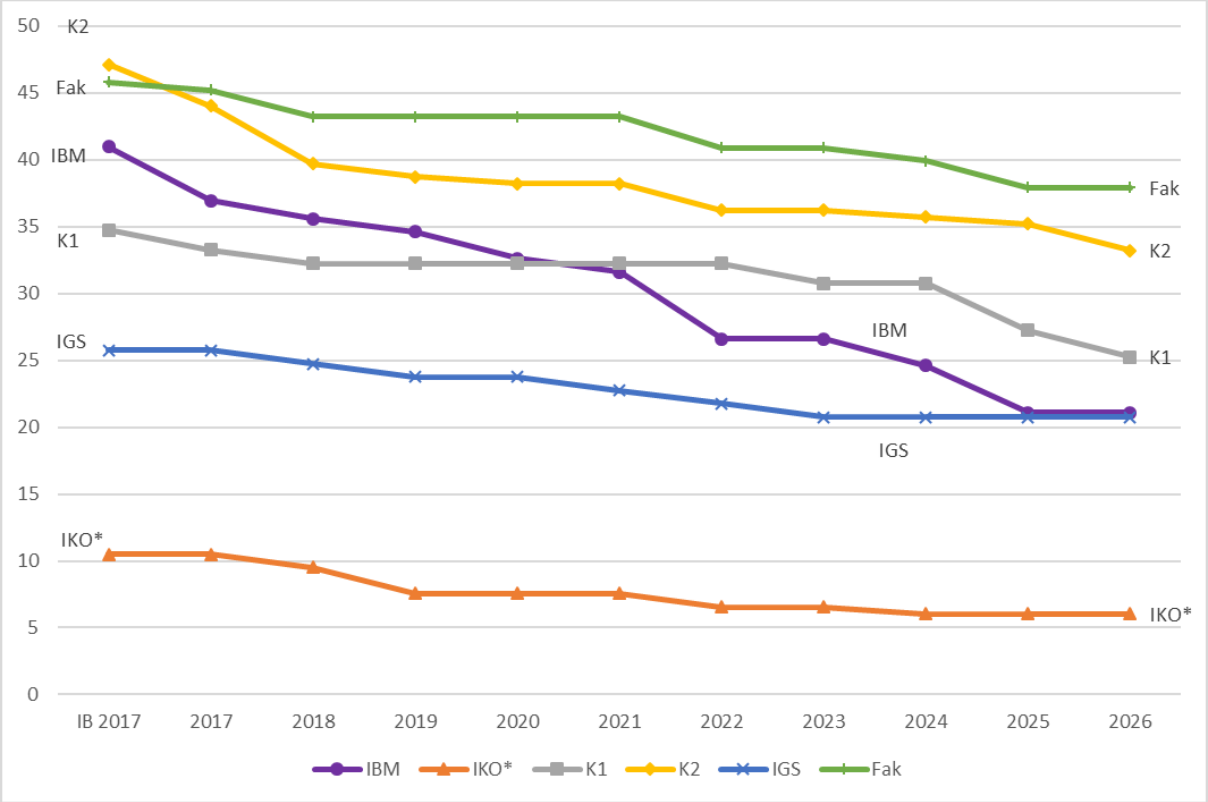

IKO: Klinikken holdt utenfor*